

Tiina Elo vihr ym.

## Kirjallinen kysymys ilveksen metsästyksen perusteista

### Eduskunnan puhemiehelle

Riistakeskus myönsi lokakuun alussa poikkeusluvut 300 ilveksen metsästämiselle kannanhoidollisin perustein. Luke arvioi, että Suomessa elää ennen metsästyskauden alkua 2 390—2 575 yli vuoden ikäistä ilvestä. Poikkeuslupien määrä on siis noin 12 prosenttia Suomen ilveskannasta.

Poikkeuslupien suuri määrä ja niiden perustelut ovat herättäneet julkista keskustelua. Helsingin Sanomat (14.10.2023) on käynyt läpi poikkeuslupahakemuksia ja -päätöksiä, metsästyslakiin ja luontodirektiiviin kirjattuja poikkeusperusteita sekä aiheeseen liittyviä oikeuden päätöksiä. Yleisimpinä perusteluina hakemuksissa olivat ilveskannan vakiintuminen, kasvu, elinvoimaisuus, runsastuminen tai tiheys. Lisäksi perusteluina käytettiin sitä, että ilveksen koettiin menettäneen arkuuttaan, verottavan metsästäjien muuta saalista tai tappavan kissoja.

Sekä kansallisessa metsästyslaissa että EU:n luontodirektiivissä poikkeuslupien perusteluksi kelpaavat esimerkiksi kansanterveyden suojeleminen, erityisen merkittävien vahinkojen ehkäiseminen tai muiden luonnonvaraisten eläinten tai kasvien suojeleminen. Ilves ei aiheuta tällaisia vaaroja ihmiselle, eläimille tai omaisuudelle poronhoitoalueen ulkopuolella.

Tämän lisäksi kansallisessa metsästyslaissa todetaan, että ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Ongelmallista on, että ilveksen metsästyskiintiötä määritettäessä on sivuutettu kauriskantojen voimakas kasvu. Kauriiden aiheuttamien tuhojen ja vaaratilanteiden takia osa metsänomistajista, maanviljelijöistä, puutarhureista ja liikenteen turvallisuusviranomaisista pitää ilveksen niiden kohdistamaa saalistusta myönteisenä.

Ilveskannan hoidon linjaukset ovat metsästäjäpainotteisia, ja ilveskannan tavoitekokoa määriteltäessä sivuutetaan toistuvasti muiden kuin metsästäjätahojen toiveet. Yleisen hyväksyttävyyden lisäämiseksi on tärkeää, että kannanhoidollisin perustein myönnettyt kaatoluvat perustuvat lain mukaisesti yksilöllisiin ratkaisuihin ja ottavat huomioon ilveksen roolin osana ekosysteemiä muun muassa ylisuurten kauriskantojen harventajana.

Päätöksen jälkeen julkisuuteen on tullut ilmi tapauksia, joissa luvan saanti näyttää perustuneen ainoastaan siihen, että lupa on saatu ennenkin. Hakemuksissa ei ole esitetty mitään muita perusteita luvan saamiseksi kuin se, että ilveksen ampumiseen on saatu lupa edellisenä vuonna. Hake-

## Kirjallinen kysymys KK 147/2023 vp

muksissa ei ole osoitettu, että ilveskanta olisi alueella kasvanut, tai esitetty toimenpiteitä, joita voitaisiin poikkeusluvan sijaan toteuttaa.

Tällaiset hakemukset eivät täytä hallintolain vaatimusta siten, että viranomaisen selvittämisvelvollisuus täyttyisi. Kuitenkin myönteisiä poikkeuslupia on annettu selvästi puutteellisiin hakemuksiin ilman, että viranomaisen on hankkinut hallintolain edellyttämät tarpeelliset tiedot ja selvitykset asian ratkaisemiseksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Miten lupien myöntämistä harkittaessa arvioidaan luvan aito tarve ja sen perusteet ja näettekö lupakäytännössä ristiriitaa luontodirektiivin 16 artiklan sisältöön?*

Helsingissä 17.10.2023

Tiina Elo vihr  
Krista Mikkonen vihr  
Inka Hopsu vihr